

Държава и религия: конституционни модели

УВОД / 11

Глава първа

РАЗВИТИЕ НА ОТНОШЕНИЯТА ДЪРЖАВА–РЕЛИГИЯ / 17

Предварителни бележки / 17

§ 1. За конституционноправното значение на религията / 18

§ 2. Мултилинейна еволюция на отношенията държава–религия / 28

2.1. За понятието „мултилинейна социална еволюция“ / 28

2.2. Древните теокрации / 29

2.3. Юдаизмът и държавата / 31

2.4. Религиите на Изтока и държавата / 33

2.5. Религията в Древна Гърция и Древен Рим / 38

2.6. Ислямът и държавата / 41

2.7. Християнството и държавата / 46

§ 3. Средновековен конституционализъм: цезаропапизъм и папоцезаризъм / 53

§ 4. Модерен конституционализъм: възникване на лаицизма (*laicite*) и неутрализма / 74

А. Френската революция и конституционният модел на лаицизма (*laicite*) / 77

Б. Американската революция и конституционният модел на неутрализма / 83

Глава втора

СЪВРЕМЕННИ КОНСТИТУЦИОННИ МОДЕЛИ / 93

§ 1. Секуларизъм и постсекуларизъм – конституционноправни аспекти / 93

§ 2. Съвременни конституционни модели държава–религия / 118

2.1. Типологии / 118

2.2. Юридически признаци на
конституционните модели държава–религия / 123

2.3. Конституционни макромодел на
отношенията държава–религия / 124

§ 3. Сравнителноправен преглед на конституционните модели държава–религия / 126

3.1. Секуларен макромодел и неговите разновидности / 126

А. Държавно-конфесионален модел / 126

Б. Позитивно-секуларен модел / 131

В. Неутрално-секуларен модел / 138

Г. Негативно-секуларен модел / 144

Д. Дуалистичен модел / 146

3.2 Теократичен макромодел / 150

3.3. Атеистичен макромодел / 152

Глава трета

ДЪРЖАВА И РЕЛИГИЯ ПО БЪЛГАРСКИЯ

КОНСТИТУЦИОНЕН МОДЕЛ / 159

§ 1. Конституцията и позитивният секуларизъм / 160

§ 2. Конституционни аспекти на дебатите по Закона за вероизповеданията от 2002 г. /174

§ 3. Българската конституционна идентичност и позитивно-секуларният модел / 192

А. Традиционният характер на православното християнство като елемент на българската конституционна идентичност / 201

Б. Принципът на светско управление и свободата на религията като елемент на българската конституционна идентичност / 204

В. Активното взаимодействие на държавата с вероизповеданията като елемент на българската конституционна идентичност / 205

ЗАКЛЮЧЕНИЕ / 209

ПРИЛОЖЕНИЕ:

Invocatio Dei в конституцията / 215

§ 1. Invocatio Dei / 216

§ 2. Християнството в конституцията / 242

§ 3. Ислямът в конституцията / 257

§ 4. Будизмът в конституцията / 264

§ 5. Invocatio Dei в щатските конституции на САЩ / 267

БИБЛИОГРАФИЯ / 285

ЗА АВТОРА / 303

ABOUT THE AUTHOR / 305

ANNOTATION / 307